

Towarzystwo Przyjaciół Tomaszowa Mazowieckiego

ul. Rzeźnicza 4, 97- 200 Tomaszów Mazowiecki
tel. 660 682 730, www.tptm.pl KRS 0000339492
NIP 7732199559 REGON 590778627

Tomaszów Mazowiecki, dnia 3 maja 2023 r.

Pan Marcin Witko
Prezydent
Tomaszowa Mazowieckiego

Petycja

Na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. oraz art. 9 ust. 2 Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, w imieniu członków Towarzystwa Przyjaciół Tomaszowa Mazowieckiego, Zarząd TPTM składa petycję skierowaną do Pana Marcina Witko – Prezydenta Tomaszowa Mazowieckiego w sprawie uhonorowania pamięci założycieli naszego miasta – Tomasza hr. Ostrowskiego i jego syna Antoniego hr. Ostrowskiego, jako wyraz krzewienia tradycji, kultury oraz upowszechniania wiedzy i historii o naszym mieście. Jako przedstawiciele społeczności miejskiej proponujemy zlecenie zaprojektowania w drodze konkursu, pomnika „ojców założycieli Tomaszowa Mazowieckiego”, wraz z opracowaniem niezbędnych materiałów o charakterze biograficznym i edukacyjnym. Zarząd TPTM podjął się zadania propagowania idei pomnika „ojców założycieli Tomaszowa Mazowieckiego” już we wrześniu ub. roku a następnie podjęto stosowną decyzję w planie działalności TPTM na 2023 rok.

Zarówno Tomasz hr. Ostrowski jak i jego syn Antoni hr. Ostrowski zasługują w pełni na uhonorowanie poprzez ufundowanie pomnika, który znalazłby godne miejsce w przestrzeni naszego miasta (np. plac T. Kościuszki, al. Marszałka J. Piłsudskiego, park przy pałacu Ostrowskich). Swoją wizją, odwagą, zaangażowaniem w rozwój gospodarczy i pozyskiwanie nowych technologii, przyczynili się do powstania osady a następnie miasta, które było otwarte na ludzi, zróżnicowane kulturowo i religijnie, pozbawione uprzedzeń. Obaj byli patriotami, którzy wcielali w życie swoje ideały a ich dokonania i wpływ na naszą lokalną rzeczywistość wymagają pamięci, szacunku i uznania.

Projekt pomnika powinien być przedmiotem konkursu, w którym mogli by wziąć udział m.in. uczniowie i absolwenci Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 6 im. Stanisława Wyspiańskiego, którzy są doceniani i odnoszą sukcesy na arenach ogólnopolskich. Pomnik winien zawierać zarówno inskrypcje zawierające dane założycieli miasta oraz lata życia, jak i możliwość zamieszczenia ich biografii i dokonań dla naszego miasta. Należy również rozważyć zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami w postaci tabliczki w języku Braille'a lub/i nagrań cyfrowych. W załączeniu krótkie biografie dot. „ojców założycieli Tomaszowa Mazowieckiego”.

Towarzystwo Przyjaciół
Tomaszowa Mazowieckiego
ul. Rzeźnicza 4, 97-200 Tomaszów M.
www.tptm.pl KRS 0000339492
NIP 7732199559 REGON 590778627

Towarzystwo Przyjaciół Tomaszowa Mazowieckiego

ul. Rzeźnicza 4, 97- 200 Tomaszów Mazowiecki
tel. 660 682 730, www.tptm.pl KRS 0000339492
NIP 7732199559 REGON 590778627

Tomasz Roman Adam hrabia Ostrowski herbu Rawicz urodził się 21 grudnia 1735 roku w Ostrowie Małym k. Kocka (lubelskie). Jego rodzicami byli Piotr Wojciech Ostrowski (1700-1773), chorąży pomorski i Konstancja Katarzyna Stroińska (1710 – ?). Rodzice nie należeli do zamożnych choć posiadali niewielki majątek ziemski na Mazowszu. Kształcił się w lubelskim kolegium jezuitów. Dalsza edukacja sprowadzała się do samokształcenia i poznawania świata podczas podróży zagranicznych. Odwiedził Niemcy, Francje, Anglie i Włochy. Miedzy innymi gościł na dworze Stanisława Leszczyńskiego w Luneville i Ludwika XV – króla Francji. Po uzyskaniu tego typowego dla ówczesnych rodów szlacheckich wykształcenia rozpoczął znaczącą dla historii Polski karierę polityczną. Po powrocie z Francji związał się początkowo ze stronnictwem saskim. Dzięki temu w roku 1765 r. otrzymał od Stanisława Augusta stopień pułkownika wojsk koronnych, w roku następnym został mianowany szambelanem królewskim. Był bliskim doradcą króla Stanisława Augusta, dzięki czemu pełnił ważne stanowiska państwowe: kasztelana czerskiego (od 1777 r.), członka Rady Nieustającej (w latach 1776, 1778, 1782, 1786), prezesa Komisji Ekonomicznej Skarbu (od 1781 r.) i podskarbiego nadwornego koronnego (od 17 maja 1791 r.). W 1777 roku został odznaczony Orderem św. Stanisława, a trzy lata później uhonorowany najstarszym i najważniejszym odznaczeniem państwowym – Orderem Orła Białego. Jednym z najważniejszych jego osiągnięć było współautorstwo Konstytucji 3-go Maja w 1791 roku. Jednak po kapitulacji Stanisława Augusta, przejściu rządów przez targowiczán, odmówił przystąpienia do targowicy i w 1792 roku został pozbawiony urzędu podskarbiego. Na pewien czas wycofał się z głównego nurtu życia politycznego i skupił wszystkie wysiłki na polu rozwoju gospodarczego, unowocześnienia gospodarki rolnej w tym również na częściowym oczynszowaniu chłopów. Nieco wcześniej bo około 1788 r. założył w swych dobrach ujezdzkich hutniczą osadę Kuźnice Tomaszowskie, które dały początek późniejszemu miastu Tomaszów Mazowiecki. Działalność wznowił w czasach Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego obejmując stanowisko Marszałka Sejmu, a następnie w roku 1811 Prezesa Senatu. Zmarł 5 lutego 1817 roku w Warszawie, pochowany został w kościele pw. ś. Klemensa Papieża i Męczennika w Nadarzynie pod Warszawą. Mowę nad jego grobem wygłosił m. innymi Julian Ursyn Niemcewicz.

Towarzystwo Przyjaciół Tomaszowa Mazowieckiego

ul. Rzeźnicza 4, 97- 200 Tomaszów Mazowiecki
tel. 660 682 730, www.tptm.pl KRS 0000339492
NIP 7732199559 REGON 590778627

Antoni Jan hrabia Ostrowski herbu Rawicz urodził się 24 maja 1782 roku w Warszawie jako najstarszy syn Tomasza Ostrowskiego (1735-1817) i Apoloni Ledóchowskiej (1761-1795). Kształcił się w korpusie artylerii i studiował w Lipsku. Praktykę w zakresie zarządzania włościami odbywał pod okiem swego ojca, który w roku 1805 przekazał mu dobra ujezdzie. W kilka lat po tym fakcie pomnożył je przez nabycie przyległych wsi; Kopca, Naropnej, Woli Naropińskiej, Czechowic, Małcza, Łaziska, Łagiewnik, Kępy, Komorowa, Zaborowa, Radwanki i młyna Pudło. W roku 1818 doprowadził do dalszego powiększenia majątku ziemskiego o Zawieprzycę, Wojciechów, Jawidz, Ignaców, Maszki, Wólkę Zawieprzycką, Spiczyn, Charleż i Grabianowice w Lubelskiem. Prowadził bardzo aktywną działalność polityczną w okresie Księstwa Warszawskiego. Po zajęciu Warszawy w grudniu 1806 r. przez wojska Napoleona wstąpił do gwardii narodowej przy cesarzu. Po krótkim czasie przeszedł do służby cywilnej jako członek Izby Najwyższej Wojenno Administracyjnej. W 1809 r. został posłem z powiatu brzezińskiego, a w 1812 r. wszedł do Rady Konfederacji Generalnej. Po klęsce Napoleona był zwolennikiem utworzenia Królestwa Polskiego. Od roku 1819 mianowany senatorem – kasztelanem. Odznaczony orderem św. Stanisława z nadania cara Aleksandra I Romanowa.

Wybuch powstania listopadowego 1830 r. zastał go w trakcie podróży zagranicznej. W grudniu powrócił do kraju i 13 stycznia 1831 r. Dyktator Powstania Józef Chłopicki nadał mu stopień generała i mianował dowódcą Gwardii Narodowej Warszawskiej. Stanowisko to pełnił do 23 sierpnia 1831 r. Dnia 28 maja 1831 r. został wybrany senatorem – wojewodą. Jako senator głosował za detronizacją dynastii Romanowów. Po upadku powstania wraz z synami udał się na emigrację do Francji. Do kraju nigdy nie powrócił. Zamieszkał początkowo w Paryżu a następnie w zakupionej przez siebie posiadłości Les Maderek nad Loarą. Za czynny udział w powstaniu został skazany na karę śmierci i konfiskatę dóbr.

Jest uważany za pioniera przemysłu kapitalistycznego w Królestwie Polskim. W swoich dobrach rozwinął przemysł hutniczy a następnie włókienniczy i handel. W utworzonej nad rzeką Wolbórką osadzie Tomaszów podjął próbę rozwinięcia przetwórstwa żelaza. Po stwierdzeniu niskiej rentowności produkcji hutniczej przystąpił do organizowania w Ujeździe i Tomaszowie przemysłu włókienniczego. Dzięki poczynionym inwestycjom budowy przędzalni oraz wysokim kwalifikacjom sprowadzonych ze Śląska i Saksonii sukienników, Tomaszów stał się jednym z największych ośrodków przemysłu włókienniczego w Królestwie Polskim.